

Izhaja vsak dan
 ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Razne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v trgovinah tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
 Glasilo in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ul. Motta plocele št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer.
 Glasilo stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
 TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
 za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.
 Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
 UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.
 Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Iz Liaojanga.

PETROGRAD 27. »Ruska brzobjavna agentura« je sporočila včeraj iz Liaojanga: Druga armada pod generalom Oku, prišedša iz juga, se je na vsej fronti umaknila. Zdi se, da je Oku opustil svoj načrt, da bi se združil s Kurokijevimi armadami. Naše čete so zasedle Sinnečen. V okolici Liaojanga je sedaj vse mirno.

Japonske zgube v bitki pri Telisu.

TOKIO 27. General Oku je sporočil, da znašajo japonske zgube v bitki pri Telisu 217 mrtvih, med temi 7 častnikov in 946 ranjenih, med temi 43 častnikov.

Poročila iz Port Arturja.

PETROGRAD 27. Dopisnik lista »Bir. Vjedomosti« je brzojavil iz Liaojanga, da je prejel sledeče poročilo iz Port Arturja, datirano ob 26. t. m. ob 5. uri popoldne: Naša eskadra je zapletena v pomorsko bitko z japonskim brodom. Obleganje trdnjave ni popolno. Džanka, na kateri se je vozil prirobnik tega poročila, je bila od japonske torpedovke pogreznjena. Prirobnik se je rešil na nekem sodu. Plaval je 2 uri po morju, nakar ga je rešila druga džanka in ga pripeljala v Kaiping. Živila prihajajo neovirano v Port Artur od morske strani.

LONDON 27. Glasom poročil iz Čifu je nameraval poadmiral Witthöft odpluti iz portarturskega pristanišča, prodrati blokado ter se združiti z vladivostoško eskadro. Kakor je pripovedoval neki ruski vjeti častnik, niso v Port Arturju niti slutili, da se je vladivostoška eskadra zopet vrnila, ampak so mislili, da se ista še nahaja v rumenem morju. Ko so ruske ladje odplule, so se Japonci umaknili ter so čakali noči, nakar so s torpedi napadli rusko eskadro; zdi se, da se jim je njihova vojna zvijača posrečila.

Poveljnik japonske obsedne armade.

TOKIO 27. Poveljništvo obsedne armade pred Port Arturjem je prevzel general Iitidi; po njegovih načrtih se izvrši napad na trdnjavo konec tekočega meseca.

Grozovitosti japonskih vojakov.

PETROGRAD 27. »Ruska brzobjavna agentura« je zvedela včeraj iz Liaojanga: Princ Bourbonski, ki je na svoje oči videl, kako grozovito so ravnali Japonci z ranjenimi ruskimi vojniki, ki so celo mrtvece prebadali z bajoneti, je ukazal na postaji v Vafankovu, preden so jo Rusi zapustili, nabiti oglas z velikimi črkami.

V tem oglasu je princ obvestil japonske generale in častnike o grozovitostih, ki jih je na svoje oči videl ter izražal nado, da se kaj enacega več ne dogodi.

PODLISTEK.

19

Azijske povesti.

Iz zapiskov priobčuje Anatol.

V.

V zaupnem občevarstvu z menoj so prodrle nihilistiške ideje, ki so mu spale v duši kmalu na površino in večkrat je tožil proti meni.

»Glej Vanja! Vsi drugi narodi so svobodni, samo nad nami, Rusi, leži še mrak suženjstva, samo nam še so vkleknjene mečne roke v verige robstva. Vsi drugi narodi si sami svobodno odločujejo usodo, sami si pišejo zakone, sami se vladajo; a pri nas?«

Vselej ob takih trenutkih je bila na njegovem obrazu izražena neizrečena bolelost. Videl sem njegovo veliko ljubezen do domovine, do svete Rusije; čutila je njegova svobodna duša to tlačanstvo, to robstvo in suženjstvo, in njegove močne roke so trepetale od hre-

Pogovor z generalom Demjanenkovom.

BEROLIN 27. Dopisnik lista »Rusija in Nemčija« je priobčil pogovor z generalom Demjanenkovom, rednim profesorjem topografskih ved, bivšim ravnateljem Mihajlove topografske akademije in učiteljem pokojnega carja Aleksandra III. in sedanjega carja Nikolaja II. Demjanenkov se je izrazil na sledeči način: Japonci morejo imeti za Port Artur pripravljenih vsaj 30 do 40.000 mož. Ker bodo težko vzeli trdnjavo z naskokom, jo bodo morali napadati na raznih frontah; pri tem bodo pa mnogo trpeli vsled streljanja trdnjav nahajajočih se v ozadju. Zgube Japoncev bodo velikanske, radi česar bodo moralno popolaoma potrli. Da bodo stari naši vojniki v Port Arturju svojo dolžnost, o tem ni dvoma. — »In admiral Skrydlov?« — »Poznam ga«, je nadaljeval general Demjanenkov, »tudi on ve, kaj dela... Po mojem mnenju je Port Artur nepremagljiv. Seveda bo stvar drugače izpala, ako bo naša armada, ki ima priti na pomoč, popolnoma oslabiljena. Zmagana našega orožja je pa gotova. Rusijane more biti premagana in nje zgodovinsko osodo ne more zadržati Japonska. Ta osoda nam bo pomagala k zmagi ter nas konečno tudi k zmagi pripeljala.

Ogrska državna zbornica.

(Brz. poročilo.)

BUDIMPEŠTA 27. Zbornica je nadaljevala proračunsko debato. Posl. Štefan Kovačević (hrvatski poslanec, madjaron) je omenil napade, ki jih hrvatska opozicija napaja že dve leti proti hrvatskim poslancem. Govornik je izjavil v imenu svoje stranke, da so Hrvatje vedno simpatizirali s prizadevanji Ogrske. Nadalje je izvajal, da se noče baviti z vprašanjem, je-li došla Hrvatska v zvezo z Ogrsko vsled osvoboditve ali vsled vzajemne pogodbe; vendar se nagiblja poslednjemu mnenju. Ker so torej Hrvatje vsled vzajemne pogodbe došli v zvezo z Ogrsko, nimajo sedaj pravice, da to zvezo razrušijo, zato se ima one, ki delajo v tem smislu, smatrati za izdajalce. Državna oblast je dolžna take težnje zatreti, zato se ne more to njeno postopanje imenovati tiranstvo. Toda ogrska država ne sme od nas Hrvatov nič drugega zahtevati nego da smo verni in odkritostni državljani. Ne sme se torej od nas zahtevati, da se odrečemo svojem hrvatsko-narodnemu obstanku, ker mi smo pripoznani kakor hrvatski narod in ne kakor narodnost.

Govornik je poudarjal, da je Madjarom sovražna stranka na Hrvatskem nahajala javno mnenje zlasti proti madjarski zastavi; praj je bila madjarska zastava v rabi kakor državna zastava, dočim se je smatralo hrvatsko zastavo kakor narodno zastavo.

Narodne barve madjarske so bile celo

penjenja, da bi zdrobile te okove, osvobodile to sužnjo zemljo.

Jeli res sužnja?

In v takih trenutkih vplamtel sem tudi jaz.

»Rusija ne čuti robstva, čutijo jo samo nekateri, in to, kar vi čutite tu, [ni] robstvo, ni suženjstvo. Ksander, poslušaj! Tam doli, daleč na jugu je moja domovina; tam stane maj narodič, majhen je ali krepek. In v njem je moč, ki dela narode velike. A verdar ta narod ni svoboden. Od vseh surani ga obdajajo sovražniki, mogočni nasprotniki mu jemljejo pravico do življenja. Tuji mu kradejo zemljo in vsako ped mora braniti s svojo srčno krvjo. In sinovi tega naroda? Oni odhajajo na tuje ker jim rodna zemlja ne more dati kruha. Tja ven v svet odhajajo in bijejo boj za obstanek, boj hud in težak.

To je robstvo, to je suženjstvo! Narod zahteva od svojih tlačiteljev šol za svoje otroke, a ti mu jih dajajo — ali kakšne! Učitelji govore otrokom neumljiv jezik! Tuji so to in njihova naloga je, da potujujejo

priljubljene v zagrebškem prvostalnem kapitelju. Po prihodu sedanjega nadškofa se je to spremenilo. Nadškof je nahajal svoje svečenstvo na mržnjo in na agitacijo proti Madjarski. Z lece in na ljudskih shodih hujskajo svečeniki narod na mržnjo, vstajo in odpad od madjarske države (Veliko gibanje). Nadškof je ustanovil nedavno novi Madjarom sovražni list, in kakor prvo točko programa si je postavil list odpad od madjarske države.

Kako daleč seza mržnja do Madjarov, skušal je govornik dokazati z dvema dopisoma, ki ju je prejel od mesta Šibenika v Dalmaciji in od občine Opazen. Prvi dopis pripoveduje o nabiranju fonda v agitacijske svrhe proti Madjarski, drugi napada madjaronske hrvatske poslance. Poslanec je sklenil svoj 3 urni govor s prošnjo, naj vlada bolj pazi na hrvatske krajevne razmere. Hrvatje poznajo ministrskega predsednika Tiszo kakor odkritosrčnega moža, kateremu se lahko zaupa in zato bodo tudi podpirali Tiszovo vladu. Govornik bo glasoval za proračun. (Živahna pohvala. Govorniku so čestitali.) Nato je govoril posl. Szűllő (ljudska stranka) proti proračunu.

Brzobjavne vesti.

Cesarjev obisk.

DUNAJ 27. Cesar je danes popoldne obiskal knežjo dvojico Otton Windischgratz, kjer je ostal pol ure.

Avdijence.

DUNAJ 27. Avstro-ogrski poslanik v Berlinu pl. Szögyeny Marich, ki je sedaj na dopustu, je bil popoldne v posebni daljši avdijenci vsprejet od cesarja.

Danes ob 1. uri popoldne je pa cesar sprejel v posebni avdijenci generala konjenišva princa Viljema Schaumburg-Lippe.

Kralj Edvard v Kielu.

KIEL 27. Luka je bila sinoči krasno razsvetljena. Vse nemške vojne ladje, ki so tukaj vsidrane, so bile električno razsvetljene. Z obrežja je gledala ta prizor velika množica vzle deževnemu vremenu.

KIEL 27. Na jahti »Viktoria and Albert« je bil sinoči diner, katerega se je udeležilo 42 oseb, med temi: cesar Viljem, prestolonaslednik, princ Henrik in Eitel Friderik, veliki vojvoda Oldenburški in knez Monakški. Vse ladje v lukah so bile razsvetljene.

Prvi avstrijski shod tiskarjev.

DUNAJ 27. Prvi avstrijski shod tiskarjev je bil danes v navzočnosti zastopnikov ministerstev, namestnika in vojaškega zemljepisnega zavoda tvorjen od Engelsa, predsednika zveze avstrijskih tiskarjev.

Vojna ladja na Malto.

DUNAJ 27. Glasom brzobjavne vesti je dospela vojna ladja »Cesar Fran Josip I.« na Malto, kjer ostane 3 dni.

otroke ubogemu narodu, ki je tako majhen in ubog.

Draži jih vrage krasna zemlja in zato iztežajo svoje tatinske roke po njej ter jo skušajo ugrabiti. A ne posreči se jim, ne sme se jim! Tu je suženjstvo, robstvo a vi ste v primeri z mojim narodom — svobodni! Pride čas, ko padejo tudi za Rusijo ti navidezni okovi in zasije solnce tolikanj zažene svobode!«

Vselej ob takih pogovorih je Ksander sklonil glavo in premišljeval.

V tem se je zgodil v Vjatici neki politični atentat. Domnevali so da so ga storili nihilisti in pričela se je gonja proti njim. Nadzorstvo so poostriili. Surov je prišel k meni in me naprosil, naj mu shranim nekaj nihilistiških knjig. Jaz sem se sicer vpiral, a popolnoma zastanjen. Besede prijateljeve so me omečile in jaz sem se udal, da si sem s tem nakopal policijsko nadzorstvo na glavo.

Nekega večera pa je prihitel Surov k meni in mi povedal, da je policija zasačila nihili-

Amerikanska eskadra.

TANGER 27. Amerikanska oklopnača »Brooklyn«, »Atlanta« in »Astine« pojdejo v Gibraltar in potem v Genovo.

V stvari kartuzijancev.

PARIZ 27. Na današnji seji preiskovalne komisije v stvari kartuzijancev, je bilo prečitano pismo priorja kartuzijancev, v katerem se isti brani izdati ime one osebe, ki je zahtevala od njega denar glede avtorizacije kartuzijancev.

General Dubrovin.

PETROGRAD 27. Dolgoletni tajnik akademije zanosti generalmajor Dubrovin je umrl.

Z Balkana.

CARIGRAD 27. Na avdijenci, ki jo je imel v petek bolgarski diplomatski agent Načević pri sultanu, se je ta laskavo izrazil o bolgarskem knezu in bolgarski vladi ter je naložil Načeviću, naj knezu sporoči prijateljska čustva.

CARIGRAD 27. Generalni inšpektor Hilmi paša je priporočal vladi, naj sprejme načrt glede pobiranja desetine, ki ga je izdelal on skupno s civilnimi agentoma.

CARIGRAD 27. V vladnih krogih se govori, da so se pričeli makedonski odbori zopet živahneje gibati. Vendar ni znano, pripravljajo-li kako akcijo za bližnjo bodočnost, ali za poznejši čas. V okraju Kumanova se je pojavila neka bolgarska ustaška četa.

Finski senat in umor Bobrikova.

HELSINGFORS 27. (Ruska brz. agent.) Finski senat je izdal v soboto razglas, v katerem se glasi: Senat zbran zopet v prvič po smrti svojega predsednika, generalnega guvernerja Bobrikova, izraža svoje globoko obžalovanje nad grozovitim zločinom, ki nima para v analih dežele in čije žrtev je bil generalni guverner Bobrikov. Vse dobromisleče prebivalstvo izraža nad tem činom svojo grajo. Senat hoče finskemu narodu dokazati, kako velike in žalostne posledice je že imela za deželo agitacija zloglasnih, brezvestnih ljudi in kake nevarnosti pretijo za bodočnost, ako te agitacije ne ponehajo. Senat apeluje na prebivalstvo; naj dela vsak po svoji moči za vzpostavljanje miru v deželi in naj skuša vsak opravičiti zaupanje, ki ga je finski narod za časa svoje stoletne nerazdružljive zveze z mogočno rusko državo, vžival od strani ruskih vladarjev, pod čijim blagodejnim varstvom se je Finska v duševnem pogledu najlepše razvijala. — Senat je odredil, da se ta proglas priobči v uradnem listu in da se zapisnik o seji predloži začasnemu generalnemu guvernerju.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 27. junija 1904.

Hugo Schwer priobčuje svoj VI. čanek o odnosajih v vzhodni Aziji. Začenja ga z

štiski shod in jih razkropila. Nekterim se je posrečilo ubežati, gotovo jih bodo pa iskali. Surov se je posrečilo, da je po noči neopazjen prišel domov. Drugo jutro sem šel po opravlku daleč na deželo, kjer sem mislil kupiti posestvo in se naseliti za vedno.

Nisem bil še ven iz mesta, ko je prihitel Surov za menoj ter mi povedal, da so včeraj videli njega bežati k meni in da je sedaj pri meni hišna preiskava. Gorje! in one knjige so pri meni.

Surov mi je odločno odavetoval vrniti se kajti knjige so tak dokaz, da bi mi ne pomagalo vse zatrjevanje svoje nedolžnosti.

Vsprejel sem torej nasvet Surovov, vzel denar, ki mi ga je ponudil in mu obljubil, da ga vrnem, ter sklenil vbežati.

Bolje je, da grem sam v Sibirijo, nego da me pošljejo v ječo! Bolje je, da ostanem svoboden, nego da bi zdihoval v ječi in hrepenel po svobodi.

V vasi Slobodski, sem si kupil konja ter bežal proti Uralu, da bi prišel v Sibirijo čim prej. (Pride še.)

naglašanjem, da se Evropa ne sme dajati varati po neki izlagani civilizaciji od strani Japonske. Azijati ostaja Azijati in ne vsprejme va-se nikdar popolnoma zapadne kulture. In to iz jednostavnega razloga, ker ista nasprotuje njegovemu najmočnejšemu bitstvu, ker ista — na kratko rečeno, — ni prikladna za Azijate.

Avktor pojašnjuje trgovinske momente, radi katerih mora Evropa čuvati svoj ugled. A sredstvo za to bo zmaga Rusije, če tudi bo ista možna še le po trdem boju. Zmaga Rusije prepreči, da domišljavost Japonske ne vzdrami nešteti milijonov iz apatije do nevarnega fanatizma. Vsaki prav misleči Evropejec mora torej želiti zmago Rusije. Kajti poraz Rusije bi pomenjal uničenje evropskega ugleda na Vzhodu. In tista Anglija, ki je nahujkala Japonsko v to vojno, bi občutila to na lastnem životu. Nje današnja zaveza, nje, Japonska, bi po svoji zmagi postala sovražnica Anglije v — Judiji.

Zolta nevarnost obstoji vzlic vsem demontijem japonskih diplomatov. Tega ni smeti dovoliti, da bi Japonska zapalila svet v namen, da bi mogla kuhati svojo juho ob tem groznem požaru. Najhujša obramba proti vseazijskemu gibanju je velikanska ruska država. Tu se Schwarz obrača jako srečno proti očitnem od strani Anglije, češ, da je Rusija agresivna. Ča je smela Anglija oropati Bure za njihovo deželo, katero so pojili z lastno krvjo — in sicer jim jo je ugrabila le v poželjivosti po zlatih rudnikih — zakaj ne bi smela Rusija zaposesti dežele (Mandžurije) ki bi bila pod kitajskim gospodstvom popolnoma odrevenela, dočim je pod ruskim gospodstvom v malo letih najlepše procvetala. Avktor dokazuje s konkretnimi, neovrnjimi podatki ta procvit Mandžurije. Rusiji ni zamere, ako se ob notorni nesolidnosti in nepoštenosti japonskega trgovca in industrijalea upira proti temu, da bi Japan mogel svobodno in brez vsake kontrole uvažati svoje blago v Mandžurijo. Na drugi strani pa si Japonci najtrdovratneje prizadevajo, da bi vse evropske trgovske hiše iztisnili iz Japonske. Za-se pa reklamirajo pravico do ustanovitve japonskih tvrdek po vsej Aziji, Evropi in Ameriki. Tako umevajo Japonci reciprociteto.

O bitki pred Port Arturjem dne 24. t. m., v kateri je bila — glasom japonskih poročil — ena ruska oklopnača potopljena in dve težko poškodovani, še danes nimamo nikakih podrobnosti. Le toliko je gotovo — ker se potrjuje tudi od ruske strani —, da je prišlo do spopada. Dočim pa poročila admiral Aleksejev le toliko, da je rusko brodogradništvo izločilo iz Port Arturja in napalo japonsko brodogradništvo, izid pa da mu ni še znan, je japonski brzojav v naši največji začudenje območjal in kar nič ne govori o podrobnostih. To nas osuplja, ker je v nasprotju z vso dosedanjim navado od japonske in japonofilske strani. Stvar postaja pa tem čudnejša, ker javlja danes korespondenčni biro iz Petrograda pod datum 27. junija, da je rusko brodogradništvo zapleteno v boj z japonskim, iz česar bi morali sklepati, da se dogodki na morju pred Port Arturjem dalje razvijajo.

Kar se tiče obilice vesti o dogodkih na kopnem more se zatrditi mirno vestjo, da je bedasto, ako se govori o kakih odločilnih dogodkih, kajti jasno je, da so vsi ti spopadi le preparativnega značaja.

Protest proti kršenju jezikovne ravnopravnosti.

(Dopis.)

Ko sem šel v »Edinosti« od 23. t. m., da je na konferenci tržaških slovenskih učiteljev g. dr. Simon Pertot predaval v slovenskem jeziku o alkoholizmu, sem moral nehoti primerjati to konferenco z ono, ki se je vršila — ako se ne motim istega dne, namreč 11. t. m. — za učitelje sežanskega okraja v Sežani. Na tej poslednji konferenci je predaval tamošnji zdravnik g. dr. Gregorich o istem predmetu v blaženi nemščini. V Trstu torej, kjer izvršuje šolsko oblast oni magistrat, ki brezobzirno mrzi in preganja vse, kar je slovenskega, je bilo močno slovensko predavanje, ne da bi bilo v to potreba kakšne agitacije in ne da bi magistrat ni najmanj nasprotni, dočim se je v izključno slovenskem sežanskem okraju, na konferenci le slovenskih učiteljev, ki nimajo v svojem učnem načrtu ni jedne nemške učne ure, predavalo v nemškem jeziku!

Takega zapostavljanja in bagateliziranja svojega jezika na svojih tleh ne moremo in ne bomo prenašati, temveč moramo najodločnejše protestovati proti takemu — da ne rabimo hujšega izraza, ki nam sili v pero — skrajno netaktnemu in najjednostavnejše pojme narodne enakopravnosti gazečemu postopanju sežanskega okrajnega glavarstva — katero vodi sedaj, namesto okrajnega glavarja Rebecka, provizorično neki Nemec — in drugih kompetentnih činiteljev. Ako je res, kar je g. okrajni šolski nadzornik, ki je predsedoval konferenci, povdarjal v opravičenju gosp. dra. Gregoricha, namreč, da temu teže gladkeje nemščina nego slovenščina, (da si je, mimogrede, g. dr. Gregorich sin slovenskih starih) : dokazuje ta okolnost na jasn način, da dotični gospod pač ni v Sežani na svojem mestu. Kajti zdravnik, ki ne more v slovenskem jeziku sestaviti in prečitati kratkega in jezikovno gotovo zelo jednostavnega porečila o alkoholizmu, je pač prosvetljeni nezmesel v okraju s 100% slovenskega prebivalstva. Zdravnik, ki ne pozna jezika svojih bolnikov je pač pristna primorska slika narodnostnih razmer.

Sicer pa, ako g. dr. Gregorich ni hotel ali ni mogel predavati v slovenskem jeziku, bi bilo okrajno glavarstvo pač lahko našlo kakšnega slovenskega predavatelja. Saj se nahaja n. pr. v isti Sežani sami poleg g. dr. Gregoricha še drugi in sicer slovenski zdravnik, g. dr. Gregorič, ki bi bil gotovo blage volje vsprejel predavanje. Sicer bi se lahko poverilo predavanje o alkoholizmu kakemu v to zmožnemu gospodu, tudi ako ni ravno zdravnik. Ali, svede, sežansko okrajno glavarstvo, je smatralo, da za borno Slovence (in naj so tudi gg. učitelji) je vse dobro in da z njimi pač ni potreba postopati taktično in v smislu principa narodne enakopravnosti! Saj je vedelo, da so učitelji preveč vezani, da bi se drznili očitno nastopiti proti takemu krivičnemu postopanju in proti takemu brezobzirnemu žaljenju narodnega pomosa njihovega. Prepričani smo pa, da bi se vlada dobro premislila, predno bi pri italijanskih učiteljih poskusila s takim nevarnim eksperimentom. Sicer pa mislimo, da bi bilo prisotno učiteljstvo, mej katerim je gotovo vrela narodna ogorčenost, vendar lahko vložilo miren sicer, a radi tega nič manj slovesen in odločen protest proti takemu zapostavljenju slovenskega jezika.

A ne glede na vse to, mislimo, da je sežansko okrajno glavarstvo s tem, da je dovolilo nemško predavanje, naravnost krnilo ministersko določbo o učiteljskih konferencah, kajti iz dejstva, da se v narodno mešanih krajih vršijo posebne konference za učitelje posamičnih narodnostij, izvira brezdvomno, da more biti razpravni jezik na istih le oni, ki ga govore dotični učitelji in ki je za njega učni jezik.

Po redu »principiis obsta« je pač potrebno, da koj ob prvem takim kršenju našega prava povzdigamo jasno in odločno svoj glas v svečan protest, kajti ob znanih naših razmerah obstoja sicer nevarnost, da ta slučaj ne ostane izoliran, temveč da bo ustvarjal le precedens, ki bo dobro došel marsikateri politični, a morda tudi avtonomni šolski oblasti, da bo sklicuje se na ta žalostni efekt usiljevala drugojezično predavanje slovanskemu učiteljstvu.

Naredbi avstrijske vlade glede studij, dovršenih na zagrebškem vseučilišču.

Jedna teh odredb datira že od 10. okt. l. 1902, druga pa od 2. aprila 1904.

Prva odreja, da spričevala, dobljena na zagrebškem vseučilišču o položenem teoretičnem pravnozgodovinskem državnem izpitu, opravičujejo v inakripciji v predmete družega bienija pravnih in državnoznanstvenih studij na katerem avstrijskih vseučilišč. Dijaki, ki imajo tako spričevalo — ako žele dobiti tu državno službo — se morajo podvreči dopolnilnem izpitu pred izpraševalno komisijo se sedežem na Dunaju iz onih predmetov veljavnega avstrijskega pozitivnega prava, ki se na pravni in državnoznanstveni fakulteti v Zagrebu ali sploh ne predavajo, ali pa le v nedostatni meri. Spričevalo o tem vapešno položenem dopolnilnem izpitu osvobaja od vsake druge prošnje za pripoznanje državnih izpitov, položenih na zagrebškem vseučilišču.

Na podlagi absolutorija, zadobljenega na zagrebškem vseučilišču o pravnih in državnoznanstvenih studijah, more se dotičnega di-

jaka pripustiti na avstrijskih vseučiliščih, k rigoroziem za doseg juristiškega doktorata. Diplom doktorja prava, zadobljeni na zagrebškem vseučilišču potrebuje nostrifikacije za veljavnost v Avstriji.

Druga omenjena ministerijalna naredba se sklicuje na prvo in določa, da se morajo dijaki iz Istre in Dalmacije, ki so na zagrebškem vseučilišču položili pravni in državnoznanstveni izpit, in hočejo zadržati v Avstriji državno službo, podvreči na Dunaju dopolnilnemu izpitu v hrvatskem jeziku iz onih predmetov, ki se na pravni fakulteti v Zagrebu ali sploh ne predavajo, ali pa le v nezadostni meri.

Dotična izpraševalna komisija bo poslovala v hrvatskem jeziku in bo v tem jeziku izdajala spričevala.

Proti temu naredbama grome sedaj nemški protesti, katerih tenor je, da se z njima kvi posestno stanje Nemcev. Torej tudi Dalmacija in Istra, kjer Nemcev niti ni, spadata v posestno stanje Nemcev! Na tem izgledu vidimo prav jasno, kaj vse prištevajo Nemci k svojemu posestnemu stanju. Nu, sedaj pa je tudi jasno, zakaj se mi Slovani moramo s srditostjo upirati proti teoriji o »posestnem stanju«, kakor so si jo konstruirali Nemci. In sledajči mora postati jasno vsem nam, v prvi vrsti vsem slovanskim vodilnim politikom v Avstriji, da Nemci sploh ne pripoznavajo nobene kulturne potrebe Nemcev! In to spoznanje naj uravnava v bodoče vse postopanje naših politikov!

Italijansko vseučiliščno vprašanje.

Glasom zadnjih vesti protestujejo nemški dijaki in profesorji proti namerjanemu provizoriju v Inomestu in opozarjajo vlado na nje slovesno obljubo, da premesti italijanske tečaje izven dežele tirolske.

Vprašanje se zamotava bolj in bolj, tako da Italijani v resnici nimajo razloga, da bi z zadoščenjem gledali na razvoj tega vprašanja.

Nemci jih sploh mečejo iz Tirola ven. Vlada jim sili Trident, a tega Italijani nočejo. Gradeo in Celovec jih odklanjata, a tudi Italijani sami nočejo tja. V Trst bi hoteli oni, da, v Trst! Tu sem pa so si Italijani sami zaprli pot. Pred vsem je še vedno veliko vprašanje, da-li Nemci končno privole Trst. A ne glede na možnost, da v zadnjem hipu tudi Nemci porečejo odločbo »ne«, so Italijani zaprli pot v Trst se svojim nezmišelnim nastopanjem proti Slovanom in so te poslednje prisilili v odpor.

Tako stoji pred vsakim načinom rešenja silna zapreka. Kakor barka na morju so, kateri so zaprti vsa pristanišča.

Priznati treba, da se ob tem vprašanju »Indipendente« veliko razsodnejše vede nego »Piccolo«. Izlasti sodi jako hladno in skeptično o tistem namišljenem preobratu v vedenju Nemcev, za katerega je »Piccolo« začel prav po otročje skakati od veselja. »Indipendente« pravi, da bi Italijani mogli verovati Nemcem le tedaj, ako bi mogli popolnoma pozabiti najbližjo minolost.

»Slavisches Echo« izvaja: S tem, da se italijanski dijaki niso udeležili kongresa v Pragi iz tega jedinega razloga, ker se je imelo tam razpravljati tudi o zahtevi tržaških Slovencev po eni ljudski šoli — s tem so pokazali italijanski dijaki, da stoje prav za prav še na nižem stalšču, nego-li nemški dijaki nasproti prizadevanju Italijanov za italijansko vseučilišče. Kajti borna ljudska šola stoji vendar po kulturni vrednosti niže, nego vseučilišče.

Iz tega je razvidno, da Slovani Avstrije sploh nimajo ničesar pričakovati od Italijanov. Ti poslednji bodo tudi nadalje ali barantali kakor kramarji in krošnjari med Nemci in Slovani; ali pa se bodo — po starem običaju držali starih prijateljev, namreč Nemcev, a v prvi vrsti takozvanih svobodomiselnih Židov.

Drobne politične vesti.

Gibanje za finančijelno samostalnost Hrvatske. Odbor, v katerem so zastopani Starčevićanci, hrvatska stranka prava, naprednjaki, socijalni demokratje, kmečka stranka in delavska stranka, je že započel svoje delo za finančijelno samostalnost in ustavne pravice. Svojim načelnikom si je izbral odvetnika Tkalića. Pričakovati je, da bo na tej akciji vseh neza-

visnih elementov živo sodelovali vsi pravni in rodni ljudje.

Poziv na dvoboj. Vseučiliščni dijaki v Zagrebu so pozvali na dvoboj z nemškega radikalca dr. Schalka, ker je na shodu nemških dunajskih pravnikov grdo žalil zagrebško vseučilišče.

Štrajk turških oficirjev. Iz Bitolja javljajo beligradski »Štampi«, da se je tam dogodilo nekaj doslej nečuvenga v vsaki vojski na svetu. Oficirji tamošnje garnizije so obkolili telegraf in prišli uradnike, da so odposlali njihove depeshe sultanu, v katerih zahtevajo, da se jim izplačajo plače, katerih niso prejeli že več mesecev. Tako so obkolili brzojavni urad tri dni. Četrty dan je prišel iz Carigrada ukaz, naj se oficirjem izplačajo plače samo za dva meseca. Oficirji pa se niso umaknili od brzojavnega urada, marveč so zahtevali, naj se jim na lieu mesta izplačajo plače, kar se je tudi zgodilo. Ali to je vspodbudilo tudi vojake, da so začeli štrajkati. Predložili so poveljniku mesta ultimatum, v katerem so zahtevali, naj se jim izplača, kar jim gre, sicer da vsi zapuste kasarne.

Poveljnik je v največji zadreki, ker so vojaki določili rok do ponedeljka zvečer (do sinoči). V Bitolju pa se ljudje boje nemirov vsled tega. Po takih razmerah v turški vojski je pač lahko umljivo, zakaj si turški oficirji jemljejo — z nasiljem od prebivalstva, česar trebajo za življenje.

Dnevne novice.

Tržaška afera. Javili smo že, da je novinar Viktor Cuttin, ki je bil aretiran radi znane afeare, zopet izpuščen na svobodo. Iz »Triester Zeitung« pa po-nemamo, da je kazenska preiskava proti Cuttinu zaustavljena.

25-letnica tiskarskega društva. Predvčerajšnjim opoldne, ko so tiskarji imeli shod v gledališču »Politeama Rossetti«, je bilo to gledališče natlačeno polno. Vsa delavska društva so bila zastopana po mnogostevilnih deputacijah. Zastopano je bilo tudi vse tržaško časopisje. Društva: kluburjev in »Fratellanza artigiana« sta prišla na shod se svojima društvenima zastavama. Tema dvema zastavama je pa sledila zastava tiskarjev.

Predsednik društva g. Ernest De Rosa je pozdravil navzoče ter jih zahvalil za izraz simpatije, ki so ga dali s tem, da so prišli na ta slovesni komemorativni shod. Opisal je potem v kratkih potezah zgodovino društva ter njegov napredek v ravnokar minlih 25 letih.

Za tem je g. De Rosa predstavil tajnika federacije tiskarjev, g. Josipa Dvoraček z Dunaja, kateri je sporočil društvu pozdrav federacijske centrale na Dunaju. Sledil mu je g. Fattovich iz Zadra, predsednik društva dalmatinskih tiskarjev, kateri je sporočil pozdrav dalmatinskih kolegov.

Tiskarski vajenec, g. L. Canetto je predsedništvu v imenu vseh vajencev izročil krasno izdelan pergament, a vlagateljica Marija Fuzzi v imenu svojih koleginj je podarila društvu krasen rudeč trak za zastavo. Predsednik je z izbranimi besedami zahvalil vajence in vlagateljice.

Ko je še predsednik sporočil o raznih došlih mu brzojavkah, izražajočih solidarnost, je zbor »Unione corale triestina« zapel s spremljevanjem mestne godbe tiskarsko himno. Shod je končal ob 1. uri popoldne.

Ob 6. in pol uri zvečer je pa začela veselica na planem v vrtu restavracije Berger pod mestnim gradom. Tudi tu se je občinstvo kar trlo. Ob 7. uri zvečer že ni bilo dobiti niti enega samega prostora. Veselica je trajala — dokler ni vihar prepodil občinstva.

Zadruga trgovcev z jestvinami. To imela torej danes v drugič svoj redni občni zbor, na katerem se ima izvršiti volitev petih členov ravnateljstva in enega namestnika. To bo jedina točka dnevnega reda, dočim se bodo druge točke razpravljale na obnem zboru, ki se skliče pozneje. Nam se zdi to grda mahinacija. Ker to je vendar proti logiki in proti naravi stvari, da se voli oziroma obnovlja odbor poprej, nego je dobil stari odbor absolutorij. To je mahinacija, ki naj prepreči sicer gotovi poraz dosedanjih samodržcev v zadruzi. Gotovi, lahko rečemo, ker samodržci so ravno zato provocirali razpuščenje obnega zbora dne 11. maja, ker so vedeli in videli, da jih čaka poraz.

Nu, mi se nadejamo, da naši slovenski trgovci nastopijo tudi danes z isto odločnostjo in samosvestjo, kakor so to storili dne 11. maja. Mi si moramo izsiliti spoštovanje. Zadruga naj bo zadruga, ki varuje interese zadrugarjev, ne pa domena izvestnih samoblastnih gospodov, ki ponižujejo zadrugo v sredstvo za izvestne politične namene in ki enostransko porabljajo sredstva zadruge.

Kakor kaže! Vedno srditi »Grazer Tagblatt« se kar zeleni od jeze, ker so baje neki nemški kmetje poverili slovenskemu odvetniku dru. Br-jcu zastopstvo v neki pravdi. Torej radi tega se peni graški list, če je kak nemški kmet — in to gotovo iz tehtnih razlogov — ubral pot v pisarno slovenskega odvetnika. To ga jezi in se zgraža nad dotičnimi kmeti. Nikdar pa ni kazal ni sledi kake jeze in se ni še nikoli prav nič zgražal nad tistimi slovenskimi kmeti, ki pojmo z denarjem vreče nemških odvetnikov na slovenskem Koroškem in Štajerskem. Ti nemški odvetniki bi morali poginiti gladi brez slovenske klijentele. Če pa je kakov nemški kmet zašel k slovenskemu odvetniku, potem pa s kratko vsi križi dolu. Kakor kaže!

Okrajna učiteljska konferenca slovenskega učiteljstva tržaškega. (Nadaljevanje.)

Na to se je predsednik zahvalil zbranim učiteljem, ki da se je z resno voljo potrudilo, da izvrši dopolne naloge. Izdelke smatra predsednik dobrimi, prav dobrimi. Nekatera se mu zde klasična dela. Prav zato obžaluje, da tesno odmerjeni čas ne dopušča, da bi se vsaki posamični referat zamogel prečitat, oziroma da bi mogli razpravljati o njem.

Tupatam se seveda izpodtika g. predsednik ob nedostatkih, ki ne ustrezajo vsestransko pedagogičnim načelom, bodi glede vsebine, bodi glede načina pisanja.

Kritika g. okr. šolsk. nadzornika je bila strogo stvarna, zato se je nadejal, da se očitane pomanjkljivosti sprejmo v blagohoten opomin. Že radi tega bo strogo pazil nanje v bodočnosti, ker so vsi ti pisarni izdelki predloženi višji šolski oblasti.

V zaključku svojega govora je g. predsednik prešel k X. točki in je pozval gosp. Emila Pakiža, naj razpravlja o svojem predlogu.

Resume poslednjega, ki zadevuje vzdrževanje discipline v ljudski šoli, je približno tale:

Da se v tem oziru ukrene kaj pozitivnega v prosep šolstva, naj se brez odloga odstrani iz učilnice vsakega učenca (učenke), ki se svojim neznosnim vedenjem v šoli vzne- mirja posamične součence ali celo ves razred ter protivi učitelju, kar ovira šolski pouk.

Na tak način provzročene šolske zamude naj učitelj smatra neopravičenimi ter nemudoma obvešča stariše dotičnih otrok, da se kolikor možno omeji število takih zamud. Šolska oblast naj pa vsako tako absencijo strogo kaznuje.

K temu predlogu je pripomnil g. Martelane, da se bodo stariši sklicevali na učitelja, češ, pošiljali so svojega sinčka v šolo, a odpisali so ga oni domov.

G. Ferluga je z naslagovanjem, da je učitelj prijatelj ljudstva in oče mladine pritrjeval g. Martelancu. A pripomnil je, naj se obvešča stariše takih otrok, kaj jih pričakuje, ako se njihov otrok ne poboljša. Le, ako ta opomin ne bi hasnil, naj se postopa po predlogu kolege Pakiža. S tem dodatkom je bil predlog vsprejet enoglasno.

V imenu svojih koleginj je predlagala gospica Sabadin, v olajšavo sedanjega položaja, da bi šolska oblast predmet ročnih del poverila zato pooblaščenim močem — posebnim učiteljicam ročnih del — ali pa določila primerano nagrado vsem onim učiteljicam, ki so primorane, da razun v svojem razredu poučujejo še iz tega predmeta v razredih, katerim so na čelu učitelji-močki.

Tudi ta predlog je bil vsprejet z večino.

G. Martelane pa je na željo vseh predlagal, da bi se vse, kar se je o tej pri- liki razpravljalo, dalo tiskati, ter takim po- tom ponudilo posamičnim učiteljem po jeden iztis.

To je bil zaunji predlog, zadnje želje iz- branega učiteljstva. Na to je g. predsednik zaključil skupščino s krepkim ljubezljivim govorom, zahvaljeval se navzočim slušalcem za prijazno sodelovanje, stvarno razpravljanje, uzorno vedenje, časten nastop in lep izid da- našnje konference. (Zvršetak pride).

Planinci! Kdo izmej Vas se ne spo- minja krasno uspehih zadnjih izletov? Kdo ne veselega poleta na Nanos, kamor je bila prihitela vrla »Ajdoško-Vipavska« podruž- nica nam v pozdrav?! Takrat dali smo si obljubo, da se snidemo in obiščemo skupno ponosne njih planine, kakor Galjake, Čaven, Kucelj itd.

Naša podružnica je že hotela zaključiti svoje društvene, skupne poletne izlete, a ker prihaja od vseh članov želja, da bi se še enkrat v nekajenem veselju sešli vrh gor, odzvati se hočemo že dani obljubi in poletiti na omenjene planine s posestrimo — Ajdoško-Vipavsko podružnico! In to dne 10. julija t. l.

Obiskati in pozdraviti hočemo naš po- nosni Čaven odkoder se odpira tolikanj kras- nen razgled, rožni Kucelj, kjer ravno o tem času cveto bujno krasna planinka in rododen- dron, najlepši spomini z gor. A koliko lepote in zabave bo še, česar niti ne ome- njamo.

Vspored izleta bode sledeči:

Odhod iz Trsta v soboto dne 9. julija popoldne ob 4. uri 40 minut z vlakom do Gorice in potem Aj- dovščine kjer nas bo pričakovala tamošnja podružnica. Pravi planinci odkorakajo že isti večer do Predmeje in prenoče (po stari pla- ninski navadi) v senu. Nežnejši planinci pa v Ajdovščini v mehki posteljici.

Čas hoda od Ajdovščine do Predmeje 2 uri po krasni pti, ki vodi skozi predore in visoke mostove. Hoda potem še od Pred- meje na Čaven 3. in pol ure tja in nazaj. — Od Ajdovščine do Predmeje se tudi lahko vozi.

Povrat proti večeru v Gorico in še isti večer z zabavnim vlakom v Trst.

Odbor pozivlja torej vse one člene, ki se namerjajo gotovo udeležiti tega prekra- snega planinskega izleta, da se prijaviijo najkasneje do torka 5. julija ustmeno ali pismeno: »Tržaška podružnica Slov. plan. društva«, Chiozza 8 — da se pravočasno po- skrbijo vse potrebno.

ODBOR

trž. podruž. »Slov. plan. društva«.

Štrajk zidarjev. Zidarji, ki so se bili — valed sklepa storjenega v soboto na shodu v gostilni »Ai due moreri« — povrnili včeraj v jutro na delo, (vseh skupaj kakih 250) niso mogli delati radi slabega vremena.

V nedeljo ob 9. uri popoldne so imeli štrajkoveci shod v delavskem domu v ulici Boschetto. Na tem shodu so razni go- vorniki komentirali shod disidentov v gostilni »Ai due moreri«. Štrajkoveci so potem skle- nili predlagati delodajalcem, da se sestavi me- šan odbor (3 gospodarji in 3 delavci) členi sedanjega štrajkoveškega odbora) in da se zi- darji takoj povrnejo na delo k istim podjet- nikom, ki bodo sprejeli ta predlog. Ta me- šan odbor bi imel nalogo rešiti sporna vpra- šanja.

Včeraj v jutro se je sešlo kakih 500 štrajkovecev v delavski dom na napovedani shod. A ta shod je bil odgodjen za danes.

Hrvatski časnikarji so imeli te dni v Zagrebu sestanek, na katerem so med dru- gim sklenili, da od 1. julija t. l. se razne društvene novice ne bodo več sprejemale brezplačno, temveč bodo morala društva za priobčevanje tacihi notic plačevati določeno odškodnino za pokojninski in podporni zaklad hrvatskih časnikarjev.

Preširnov spomenik v Ljubljani. Da se zamore postaviti Preširnov spomenik v Ljubljani, primanjkuje še kakih 16.000 K; sicer je kip Preširnov na Dunaju že vlit in tudi prostor pred novo justično palačo je že pripravljen in urejen.

Za pobeglim goriškim odvetnikom dr. Graziadio Luzzatto je izdana ta le- talsnica: Dr. Graziadio Luzzatto, odvetnik v Gorici, star 47 let, izrselit, je močno na- aumu, da je poneveril svoto, k mnogo pre- sega znesek 600 K. ki so mu jo zaupali njegovi varovanci. Izginil je iz Gorice dne 26. maja t. l. in njegovo bivališče je od- tedaj neznano vsem, in tudi njegovim naj- bližjim sorodnikom, čeravno se je o njem mnogo poizvedovalo. Zaradi tega se izdaja proti njemu v zmislu § 416. in valed sli- čnega sklepa okrožnega sodišča le-ta teral- nica s pozivom, da se pobeglega aretira ter izroči o. k. okrožnemu sodišču v Gorici. Tu sledi opis ubeglega.

»Gorica« pravi, da se vedno trdi z vso gotovostjo, da se Luzzatto nahaja na otoku Krk, kjer da je žnjim nedolgo temu govoril neki Tržačan.

Pevski zbor Bratovščine »sv. Cirila in Metodija« se zahvaljuje tem potom slav- nemu občinstvu da je tako mnogoštevilno pri- hitelo na njegovo veselico pri sv. Ivanu dne 19. t. m. Dalje se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli s svojimi prispevki do gmotnega uspeha, bodi, da so preplačali vstopnino ali doposlali darove. Ti so bili posebnost: preč. gosp. kanonik Kosce 5 K, gg. Sražin 2 K, Macarol Iv. 1 K, Zafred 1.20 K, Babič G. 1 K, Vitez Ant. 1 K, Pertot Iv. 60 st., Mandić 40 st, N. N. 60 st., Zlobec 20 st., Rehar Iv. 60, N. N. 20, Zlobec 60, N. N. 60, Bezeh Ant. 80, Hrvatin M. 40, Renko 60, Puhur 50. Stopar 20, Tomažič Ant. 30, Tomažič 30, Taučar Jua, 60, Germek Ant. 40, Grižon 40, Flego Jv. 20, Prašelj Iv. 30, N. N. 60, Dr. Požar 60, Vovk 20, Bizjak 20, Kokelj Iv. 60 stotink, Blažič J. 1 K, A. J. 60, Gerdol I. 60, J. J. 20, Besednjak 20, Maurin M. 40, Bučar 40, J. J. 30, Zlo- bec Helena 40 stotink.

Bog poplati stotero!

V morje z — otroci. Iz trgovskih kro- gov smo prejeli: V Trstu imamo mi očetje, ki imamo to srečo ali nesrečo, da smo obla- godarjeni z otroci, grozne sitnosti z lastniki hiš. Gorje očetu, ki ima 3 ali več otrok in ki mora iskati si stanovanja v mestu ali po predmestjih. Kamor prihaja, tam ga odbijajo, češ, da ima preveč otrok! Na pomaga, da je človek soliden in pošten, ne pomaga niti, ako se oni, ki išče stanovanja, obvezuje, da poravnava vso škodo, ki bi jo eventualno napravili njega otroci! »Revni« posestniki hiš so tu tako brezobzirni, da odklanjajo poštene družine, tudi če imajo le po enega do dva otroka. »Ako jih je sedaj malo, jih bo v bodoče mnogo — ker ste še mladi!«

S takimi in sličnimi opazkami pode proč take stranke! Nekdo mi je povedal, da je šel iskat stanovanja celo na staro Reno, v nadi, da se tam, v najumazanejšem delu našega mesta, ne bo gledalo na število otrok. Toda motil se je! Slavni hišni upravitelj Cesca (Česka) je stranko odbil — radi prevelike množine otrok! Mi srednji sloji, ki potreb- jemo stanovanja 3—5 sob imamo velikanskih sitnosti kadar iščemo stanovanja. Kaj in kake sitnosti pa imajo revni delavski sloji — ve povedati le oni, ki ima več otrok (kar je za reveža že samo na sebi veliko breme) in ki si je moral iskati stanovanja! Vrhu takega neusmiljenega odbivanja družin z otroci, so posestniki hiš — ceobito oni novih hiš — tako podražili stanovanja, da bo treba nekaj ukreniti proti tem »ravežem«! Mi vemo, da ima naš gosp. namestnik celo kopo otrok, no, vemo tudi, da se njemu ne treba ubijati z iskanjem stanovanja. Kakor očeta pa, bi ga prosili, naj po možnosti ukrene kaj v var- stvo srednjih in nižjih meščanskih slojev, da se pride v okom tej grozni kalamiteti. Predno zaključimo, moramo še poudariti, da je moč lastniki hiš še nekaj izjem, v kolikor se tiče vsprejemanja družin z otroci in tudi glede najemnine so nekateri posestniki starih hiš še precej obzirni — žal, da je teh le malo!

Mi priznavamo, da je v Trstu otrok, ki so kakor navlašč rojeni za to, da delajo škodo in da kljubujejo, kjer le morejo, toda ti stanujejo večinoma v predmestjih. Mestni otroci imajo, z malimi izjemami, seveda, povsem drugačno vzgojo. Zato nam ne gre v glavo, zakaj se odbija kar vse vprek. — Malo več človekoljubja, gospoda posestniki, bi res ne škodovalo!

Trgovec.

Amerikanska eskadra pride v Trst dne 12. julija.

Muha provzročila smrt. Na neki vo- jaški vaji je pičila muha stotnika 9. topni- čarskega polka v Celoveu, Riharda pl. Smekal. Valed pika se je stotniku zastupila kri ter je minolo soboto umrl.

Trgovina.

Borzna poročila dne 27. junija.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.— 19.04, angleške lire K —, do —, London kratak termin K 239.35—239.70 Francija K 95.—95.15, Italija K 95.—95.20 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25—117.45, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.15 — 99.30, ogrska krona renta K 97.—97.25, italijanska renta K 101.50—102.—, kreditne akcije K 640.—642.—, državne železnice K 633.—635.—, Lombardi K 79.—80.—, Lloydove akcije K 675—685.—, Srečke: Tisa K 320.—325.—, Kredit K 462.—473.—, Bodenredit 1880 K 295.—308.—, Bodenredit 1889 K 290.—297.—, Turške K 127.—129.—, Srsake —, do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

Državni dolg v papirju	99.80	99.80
» » » srebri	99.80	99.80
Avstrijska renta v zlatu	117.95	117.85
» » » v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	90.80	90.75

Ogrska renta v zlatu 4%	117.90	117.90
» » » v kronah 4%	97.15	97.15
» » » renta 3 1/2 %	88.90	88.90
Akcije nacionalne banke	1613.—	1607.—
Kreditne akcije	641.25	641.—
London, 10 Lstr.	239.27 1/2	239.30
100 državnih mark	117.27 1/2	117.32 1/2
20 mark	23.45	23.43
20 frankov	19.—	19.03
10 ital. lir	95.—	94.95
Cesarski cekini	11.31	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.75 5% italijanska renta 104.35, španski exterior 87.75 akcije otomanske banke 586.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 85.87 menjice na London 252.05, avstrijska zlata renta 100.75 ogrska 4% zlata renta 101.70, Länderbank — turške srečke 122.75, parizka banka 11.55, italijanske meridijske akcije 755.—, akcije Rio Tinto 13.15. Mlačna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90 Lombardi 3 1/4 srebro 25 1/4, španska renta 87 1/4, ita- lijanska renta 103 1/4, tržni diskont 2 1/4, menjice na Dunaju — dohodki banke 190.— izplačila banke —. Mirna.

Tržna poročila 27. junija.

Budimpešta. Pšenica za oktober 8.93 do 8.94, Rž za oktober 6.68 do 6.69. Oves za oktober 6.09 do 6.10 Koruza za julij 5.17 do 5.18, za avgust 5.30 do 5.31.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, mirno — Prodaja 22.000 meterskih stot., nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. Vreme: lepo.

Hayre. (Sklep.) Kava Santos good ave- rage za tek. mesec po 50 kg 49.50 frk, za sept. 41.25. Mirno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za julij 33 1/4, za september 33 1/4, za dec. 34 1/4, za marec 35 1/4, vzdržano. — Kava Rio navadna loco 33—36, navadna reelna 37—39, navadna dobra 40—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za junij 18.70, za julij 18.70, za sept. 19.05, za oktober 19.15, za dec. 19.15, za marec 19.55. Stalno. Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 9 1/4 Sh Java 10 1/4 Sh. Trdno.

Sladkor o tuzemski. Centrifugalpille, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melispile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodočo dobavo, vzdržano, 5 in 10 stotink zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.50, rž za julij 13.90, za julij-avgust 13.75, za september-de- cember 14.— (mirno). — Pšenica za tekoči me- sec 20.45, za julij 20.05, za julij-avgust 19.90, za september-december 19.95 (stalno). — Moka za te- koči mesec 27.25 za julij 27.45, za julij-avg. 27.50 za september-december 27.15 (stalno). Rapi- do olje za tekoči mesec 47.75, za julij 47.75, za julij-avg. 48.—, za sept.-december 48.25 (stalno). Spirit za tekoči mesec 42.75, za julij 42.75 za julij-avg. 42.50, za sept.-december 37.— (mirno). Sladkor surov 88° usn nov 22 1/4 — 22 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 27 1/2, za julij 27 1/2, za julij- avgust 27 1/2, za okt.-jan. 29. (mirno), rafiniran 60 1/2 — 61 Vreme: oblačno.

Potrebujem čevljar- skega po- močnika. Ivan Garželj, Stanjel na Krasu.

Kavarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.

Telefon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slo- venskih časnikov.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosarie (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tud po posebnih načrtih.

Iustrovan cenik brezplačno in franco

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

— TRST —

ulica Malcanton štv. I.

po zelo nizkih cenah.

Užgani znak na zamašku

v varstvo

proti

ponarejanju

MATTONIJA

GISSHÜBLER

Sauerbrunn.

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladčičarno

Za birmo: kolače, slačice vsake vrste in sveže.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

PAROBRODNA PLOVIDBA

Serafin Topić in dr.

S 15. junijem 1905 se je uvela s parobrodom

VILA

brza proga TRST-KOTOR

tikajoča Lošinj mali, Zadar, Spljet, Vis, Korčul in Gruz

Odlazi iz Trsta vsako sredo ob 8. uri zvečer | Odlazi iz Kotora vsako soboto ob 7. uri zjutraj
Dolazi v Trst vsaki petek ob 5. uri zvečer | Dolazi v Trst vsak ponedeljek ob 7. uri zjutraj.

S 24. junijem 1904 se pa uvede tedenska proga TRST-METKOVIC

tikajoča Izolo, Piran, Rovinj, Lošinj mali, Zadar, Biograd, Trogir, Kaštel, Spljet, Vis, Makarska in Trpanj.
Odlazi iz Trsta vsaki petek ob 8. uri zjutraj | Odlazi iz Metkovića vsak ponedeljek ob 10. uri zj.
Dolazi v Metković vsako nedeljo ob 4. uri pop. | Dolazi v Trst vsako sredo ob 9. uri zjutraj.

Ostane tudi za naprej nespremenjena brza poštna proga TRST-KORČUL,
tikajoča Pulj, Lošinj mali, Zadar, Spljet, Bol, Jelš, Starigrad, Hvar, Vis, Komiz, Veloluko in Lastvo.
Odlazi iz Trsta vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj. | Dolazi v Trst vsak petek ob 7. uri zjutraj.

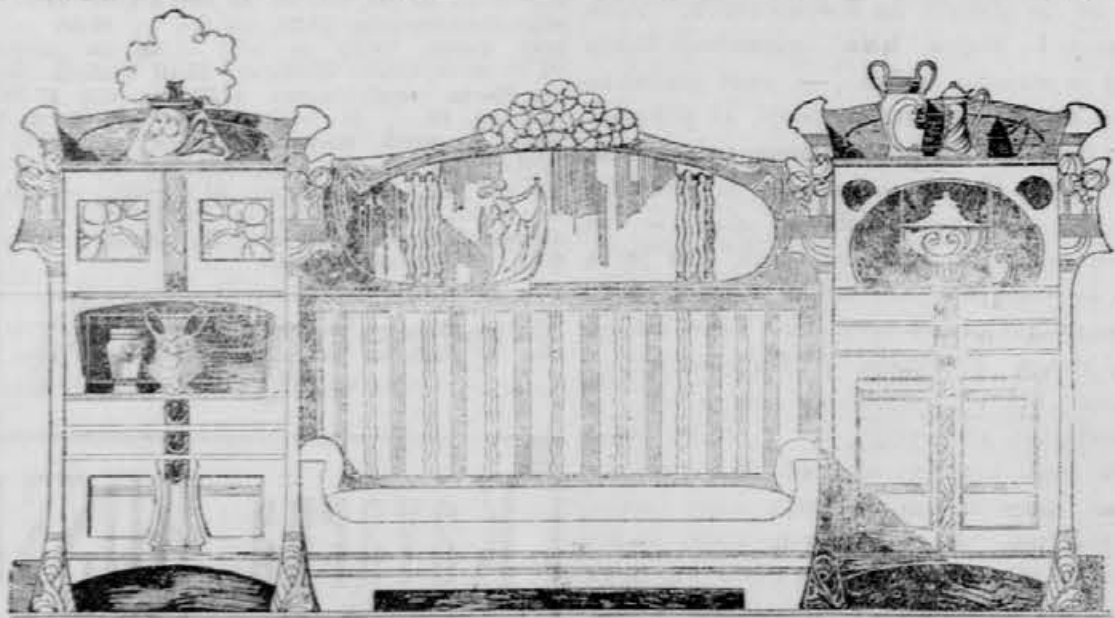
Za zgoraj imenovane proge se sprejemajo potniki I., II. in III. razreda s 50%
popustom tarife cene in sicer:

iz Trsta v Kotor | iz Trsta v Lošinj mali
I. razr. K 19.50, II. razr. K 13.60, III. razr. K 7.80 | I. razr. K 4.20, II. razr. K 3.—, III. razr. K 1.60
Postelja za vsako noč K 1.—. Obed na parobrodu K 2.40, večerja K 2 — brez pijače.

Pristanišče parobrodov v Trstu na pomolu Giuseppina.

Gospodom uradnikom, trgovskim potnikom, dijakom itd. se dovoli še posebni popust. Za prevoznik listek
tja in nazaj (veljaven 1 mesec) 20% popusta.

Potniki naj se obrnejo na Agencijo v ulici Vincenzo Bellini 1 (Palača Carciotti) Tel. 1521.

Novi ilustrovani katalogi se
pohištajo na doželo franco.

Jovarna pohištva Ignacij Kron, Trst, ul. Cassa di Risparmio 5
— Telefon št. 216. —

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantić

zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carin-
skega urada in skladišča, c. kr. priv. Lloyd. orož., c. kr. finančne
straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato za-
logo raznovrstnega obuvala
za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših
voščilo (biks) — Fredin

Cene nizke. Postrežba točna.

Grand Restaurant Hacker

Sv. Ivana trg št. 5.

Krasen vrt. Velika dvorana.

Nalašč pripravljena večerja za čas, ko končajo gledališke predstave.

Cene zmerne!

Največji komfort!

Postrežba točna!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs. vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje
izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.

Borva naročila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

V oblastveno dovoljeni šoli za

izpite vojaških prostovoljcev

se je ustanovil

brzi oddelek, da se omogoči položiti ta važen izpit že
21. septembra t. l. Pojasnila daje

VODSTVO, ul. Ponterosso 9.

STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE

so naše stiskalnice „ERGOLE“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno
in nepretrgano pritiskalno močjo: zajam-
čeno najboljšo delovanje, ki prekaša vse
druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.

Najboljše avtomatični patentovane trtne briz-
galnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih
bilo treba goniti.

Plugi Stroji, za grozdje, sadje in
oljke, Mlin za miti grozdje. Plugi
za vinograde. Stroji za sušenje sadja
in drugih vegetalnih, življenskih in
ralnih pridelkov. Stiskalnice za seno,
slamo itd. na reko. Mlatilnice za žlta,
čistilnice, rešetalnice. Slamoreznica, ročni mlin za žito
v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Avtomatična
brizgalnica.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjšega
izbornega uresničenega, najbolj priznanega in odlik. sestava.

PH. MAYFARTH & Co.

tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSF št. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 5000 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Ceniki z množestviti pihalnimi pisimi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Zaročenci!

Kupujte vaše pohištvo v dobroznasni
pohištva, manufaktur in tapetarij
trrdke

Jvanka Doreghini

ulica Madonnina št. 8

Jamči se za solidnost in trpežnost blaga.

Absolutno konkurenčne cene.

Gospodarsko i konsumno društvo
Cres - (Kvarnerski otok) - Cres
Prodaja po K 100.— hehtoliter
svoje izvrstno domače, na-
ravno namizno
maslinsko olje.

Na zahtevo se pošilja vzorec.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke
in otroke. Jope črne in barvane v velikem izboru
nadalje bele od satena in platna, kostumi saten al
platneni za otroke. Velik izbor snovij za obleke po
meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek
po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je
vedno obložena z izdelki najboljših tovarov Češke
Kormina in Cervinjana.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Proda se

zaloga vina, ena hiša s krčmo v Vipavi,
ena hiša s krčmo pri Buzetu v Istri in
en dvorec (vila) v Kozini. Ustmeno ali
pismeno se je obrniti na g. Antonu
Sorli, trgovinska kavarna v Trsta.

Zaloga

izvozno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

Pive

v sodčehkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior
TRST

Via degli Artisti št. 10.

Gostilna „SECESSION“

Ulica Rossetti št. 6.

VELIK KONCERT

TRŽAŠKEGA ORKESTRA

pod vodstvom gospoda F. Majcena

Svoboden vstop

Začetek ob 7.30 uri zvečer, v nedeljah in praznikih

ob 5.30 uri popoldne.

Vsako nedeljo in praznik Matinée

od 10.30 do 1 ure popoldne.

Gostilniški prostori so popolnoma prenovljeni.

STEINFELDSKO PIVO po 32 nvč.

izvrstna

VINA

Štajersko belo po 48 — Istrsko črno po 44 — Opolo 44.

Izvrstna kuhinja vedno pripravljena.

Mrzle jedi po 12 in 16 nvč., pečenka s prikubo 36

nvč., kosila po 24 nvč., teletina in piške pečene ali

cvrte po 36 nvč., porcija, volovska pečenka po 24 nvč.,

gulaš 14 nvč., vampi 12 nvč.

Točna postrežba. Zmerne cene.

Za obilen obisk se priporoča udana

Marija Butkovič, lastnica.

V najem

se odda po nizki

ceni meblovana

soba v ulici Commerciale 9. (Kalan).